

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci **žalobce: P. Š.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Trpkošem, advokátem, se sídlem Sušilova 1337, Hradec Králové, proti **žalovanému: Policie ČR, Policejní prezidium ČR**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 6 Ca 70/2003 – 30 ze dne 16. 6. 2004,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2003, č. j. PPR - 121/K - PK - 2002, kterým bylo změněno rozhodnutí ředitele Správy Východočeského kraje Policie ČR o náhradě škody na zdraví ve smyslu § 99 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“) ze dne 24. 9. 2002, č. j. KS - 1003/H - 12 - 90; 117 - 86. Rozhodnutí bylo změněno tak, že v souvislosti se služebním úrazem ze dne 29. 9. 1986, který stěžovatel utrpěl při výkonu služby, Česká republika - Ministerstvo vnitra, prostřednictvím Policie ČR, Správy Východočeského kraje, v souladu s § 157 odst. 3 služebního zákona neposkytuje podle § 89 odst. 2 zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, náhradu za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti policisty ke službě za období let 1998, 1999, 2000 a 2001, kterou stěžovatel uplatnil prostřednictvím svého zástupce žádostí ze dne 13. 5. 2002

ve smyslu § 92 odst. 2 služebního zákona. Stěžovatel se žalobou rovněž domáhal přiznání výše uvedené náhrady a přiznání náhrady nákladů řízení.

Městský soud v Praze usnesením označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalobu odmítl. V odůvodnění svého rozhodnutí zejména uvedl, že žaloba byla podána k poštovní přepravě 28. 2. 2003, rozhodnutí žalovaného bylo zástupci stěžovatele doručeno dne 20. 1. 2003. Soudní přezkum rozhodnutí žalovaného byl možný podle § 137 odst. 1 písm. b) služebního zákona, neboť se jednalo o rozhodnutí o náhradě škody v souvislosti se služebním úrazem převyšující částku 5000 Kč. Odstavec druhý téhož ustanovení pak stanoví lhůtu třiceti dní k podání návrhu na soudní přezkum takového rozhodnutí, a to po vyčerpání řádného opravného prostředku podle § 132 služebního zákona. Jedná se tak o lhůtu speciální k obecné dvouměsíční lhůtě stanovené § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Podle § 72 odst. 4 tohoto zákona nelze zmeškání lhůty pro podání žaloby prominout. Z výše uvedeného soud dovodil, že žaloba byla podána po marném uplynutí lhůty, a proto ji jako opožděnou podle § 46 odst. 1 písm. b) odmítl.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení napadeného usnesení Městského soudu v Praze. Uvádí, že v době, kdy obdržel rozhodnutí žalovaného, byl v platnosti zákon o správním soudnictví. Stěžovatel má za to, že rozhodnutí žalovaného mělo obsahovat i poučení o možnosti odvolání, přezkumu nebo jiného opravného prostředku. Předmětné rozhodnutí neobsahovalo žádné poučení tohoto druhu, a stěžovatel tak byl rozhodnutím žalovaného a následně usnesením městského soudu poškozen na svých právech, neboť nebyl v souladu se soudním řádem správním řádně poučen, a to v daném případě i o lhůtách, kterých se dotčené usnesení dotýká.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jeho rozhodnutí bylo vydáno v souladu s § 124 odst. 4 služebního zákona, který vyžaduje, aby poučení o odvolání obsahovalo údaj, zda je rozhodnutí konečné nebo zda se lze proti němu odvolat, v jaké lhůtě, a ke kterému služebnímu funkcionáři. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí bylo vydáno odvolacím orgánem a mělo charakter rozhodnutí konečného, byl stěžovatel poučen tak, že se proti němu nelze odvolat. Poučení v řízení o služebním poměru se týká řádných opravných prostředků. Se závěrem soudu o opožděnosti žaloby se žalovaný plně ztotožňuje, a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatel namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas, a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že v daném případě je podstatou kasační námitky toliko to, zda měl být stěžovatel v rozhodnutí žalovaného poučen o možnosti soudního přezkumu rozhodnutí a lhůtě k podání žaloby. V přezkoumávaném případě je při tom nepochybné, že předmětem sporu byla náhrada škody vyplývající ze služebního úrazu, přičemž stěžovatelem požadovaná výše náhrady výrazně převyšuje hranici 5000 Kč uvedenou jako podmínku pro možnost soudního přezkumu rozhodnutí podle § 137 odst. 1 písm. b) služebního zákona. Dále z obsahu správního a soudního spisu zjistil, že rozhodnutí žalovaného obsahovalo poučení: „Podle § 132 odst. 8 zákona č. 186/1992 Sb. se proti rozhodnutí o odvolání nelze odvolat.“ Rozhodnutí bylo zástupci stěžovatele doručeno 20. 1. 2003 a žaloba byla podána k poštovní přepravě dne 28. 2. 2003. Ani tyto skutečnosti stěžovatel nijak nezpochybnil.

Právní úprava řízení ve věcech služebního policisty je obsažena v § 122 – § 137 služebního zákona. Jde o kompletní speciální úpravu řízení ve státní správě na tomto úseku, odpovídající charakteru služebních vztahů tohoto okruhu státních zaměstnanců. Tato ustanovení řeší náležitosti rozhodnutí služebních orgánů, pravomoc a vykonatelnost rozhodnutí služebního orgánu I. stupně, podmínky přezkoumávání těchto rozhodnutí, odvolací řízení u odvolacího orgánu, kterým je služební funkcionář nadřízený služebnímu funkcionáři, který napadené rozhodnutí vydal, podmínky přezkoumávání pravomocných rozhodnutí a přezkoumávání rozhodnutí soudy. Podle této úpravy, kromě jiného, proti rozhodnutí o odvolání se již nelze odvolat. Zákonnými náležitostmi takového rozhodnutí je i poučení o odvolání (§ 124 odst. 4), které musí obsahovat údaj, zda je rozhodnutí konečné nebo, zda se lze proti němu odvolat.

Žalobou napadené rozhodnutí služebního funkcionáře, nadřízenému služebnímu funkcionáři, které napadené rozhodnutí vydal, obsahovalo vyčerpávající poučení ve smyslu cit. § 132 odst. 8 služebního zákona. Z citované věty v poučení je patrné, že rozhodnutí je konečné, protože není možné se proti němu již odvolat. Takové poučení vyhovělo všem citovaným zákonným požadavkům a absence poučení o možnosti přezkumu tohoto rozhodnutí soudem a délce lhůty k podání takového návrhu nemohla způsobit poškození stěžovatelových práv.

Právní otázkou, kterou bylo nutno v důsledku kasační námitky posoudit, zda krajský soud měl snad z této právní úpravy dovodit, že stěžovatel měl být poučen o možnosti (či nemožnosti) podat žalobu ke správnímu soudu, a pokud se tak nestalo, zda absence takového poučení má důsledky pro včasnost podání žaloby. Nejvyšší správní soud k takovéto otázce zaujímá ten názor, že poučovací povinnost žalované, která vedla odvolací řízení podle správního řádu, zahrnovala pouze poučení účastníka o tzv. řádných opravných prostředcích a netýká se dalších procesních prostředků, jimiž lze rozhodnutí případně měnit či rušit; k tomu srov. rovněž judikaturu Nejvyššího správního soudu publikovanou pod č. 297/2004 Sb. NSS, sp. zn. 7 Ads 42/2003. Procesní řády v právním systému České republiky tvoří od sebe oddělené procesní soustavy, jak konstatoval již Ústavní soud ve svém rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 190/01. Správní řízení je tedy odděleno od přezkumného řízení soudního, soud přezkoumává pravomocné rozhodnutí správního orgánu. Pokud by procesní soustavy moci výkonné a soudní měly být propojeny, musí se tak stát v důsledku výslovného zákonného ustanovení procesního předpisu – to vyžaduje požadavek určitosti a předvídatelnosti procesních pravidel; v některých situacích se tak děje – srov. již cit. ustanovení § 46 odst. 5 s. ř. s., případně § 72 odst. 1 poslední věta s. ř. s. Žádné ustanovení procesního předpisu však neukládá žalované, aby poučila stěžovatele o dalších možnostech právní ochrany jeho tvrzeného práva; je to nereálné již proto, že takových možností je řada a jejich podmínky

jsou rozsahem značné. Již v minulosti Vrchní soud v Praze (sp. zn. 5 A 103/96) upozornil, že pouhý výčet názvů možných prostředků ochrany práva bez podrobného uvedení podmínek, za nichž jsou připuštěny, by vedl často k jejich bezúspěšnému uplatnění. Využití právních prostředků po právní moci rozhodnutí je tedy ponecháno na vůli účastníka řízení, neboť obecná znalost jejich výčtu je přepokládána a konkrétní možnost jejich podání je v každém jednotlivém případě odlišná. Bylo-li tedy již v minulosti i v současnosti ve správním soudnictví judikováno, že správní orgán stíhá poučovací povinnost toliko ve vztahu k řádným opravným prostředkům v řízení správním, tím spíše musí platit tento závěr ve vztahu k možnostem právní ochrany cestou návrhu na přezkum rozhodnutí u soudu. Věc je totiž složitější o to, že ve správním soudnictví existuje řada výluk, v jejichž důsledku je žaloba proti správnímu rozhodnutí nepřipustná a jako taková je bez dalšího soudem odmítnuta (§ 68 písm. e/ s. ř. s.).

Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí správního orgánu žalobci doručeno, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Ustanovení § 137 odst. 2 služebního zákona, který je v daném případě zvláštním zákonem, stanoví k podání žaloby lhůtu 30 dní. Z výše uvedeného je zcela zřejmé, že rozhodnutí žalovaného bylo zástupci stěžovatele doručeno 20. 1. 2003. Byla-li tedy žaloba podána 28. 2. 2003, byla podána opožděně a Městský soud v Praze ji důvodně v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s., neboť ji neshledal důvodnou.

Účastníkům náhrada nákladů řízení nenáleží (§ 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. října 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
člen senátu určený dle rozvrhu práce
provést jednotlivý potřebný úkon v době
překážky v práci předsedkyně senátu
JUDr. Milady Tomkové